

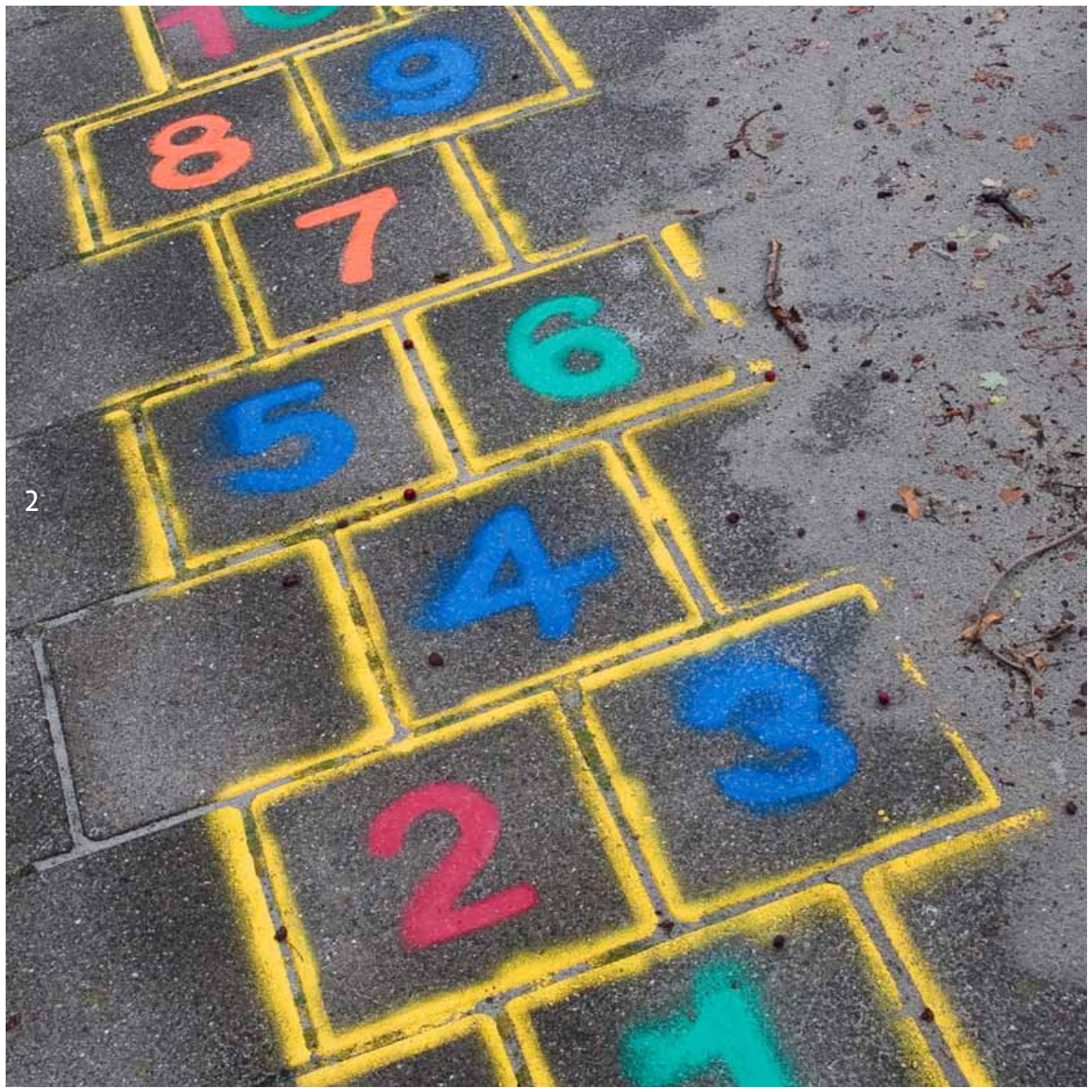
Protocol

Veilig van het schoolplein

Vereniging
Sport en Gemeenten

Aansprakelijkheden
rondom buitenschoolse opvang

2

Buitenschoolse opvang

Sinds het schooljaar 2007-2008 zijn scholen verplicht om de aansluiting met de buitenschoolse opvang te organiseren als ouders daar om vragen. Onder buitenschoolse opvang wordt verstaan: het toezicht op kinderen in de leeftijd dat zij naar het basisonderwijs gaan, waarbij opvang wordt geboden voor of na de dagelijkse schooltijd, alsmede gedurende vrije dagen of middagen en in de schoolvakanties. De tussenschoolse opvang maakt hier dus geen deel van uit.

Op scholen vinden ook andere activiteiten plaats buiten de lestijden, zoals taallessen en schakelklassen voor bepaalde (achterstands)leerlingen. Deze activiteiten vallen doorgaans al onder de regelgeving voor het onderwijs. Andere naschoolse activiteiten, die de school - al dan niet samen met de ouders - aanbiedt aan de leerlingen, zijn niet altijd uitdrukkelijk wettelijk geregeld.

In het protocol 'Veilig van het schoolplein' heeft het Legal Network van Vereniging Sport en Gemeenten een inventarisatie gemaakt van de mogelijke aanknopingspunten voor aansprakelijkheid rondom buitenschoolse opvang. Daarnaast worden dertien aanbevelingen gegeven waarmee een gemeente beter inzicht krijgt in haar juridische positie bij buitenschoolse opvang. Het protocol richt zich specifiek op de buitenschoolse opvang met een sportieve insteek.

Daarbij dient bedacht te worden dat dit protocol uiteraard met zorg is samengesteld. Het is echter van algemene strekking en kan en dient niet als juridisch advies voor een

individuele aangelegenheid te worden aangemerkt. Aan de inhoud kunnen dan ook geen rechten worden ontleend. U kunt contact opnemen met het VSG Legal Network voor maatwerk.

Betrokken partijen

In het algemeen zullen de volgende partijen betrokken zijn bij buitenschoolse opvang:

- 1 de leerlingen op wie de buitenschoolse opvang van toepassing is;
- 2 de school (in ieder geval de rechtspersoon die deze in stand houdt);
- 3 ouder(s) of voogd(en);
- 4 de rechtspersoon die de buitenschoolse opvang uitvoert of feitelijk laat uitvoeren (de BSO);
- 5 overige al dan niet commerciële partijen zoals vervoerders en exploitanten;
- 6 de gemeente.

Verschillende soorten aansprakelijkheid

Er zijn verschillende soorten van aansprakelijkheid te benoemen. Wie aansprakelijk is, hangt af van wie de 'onrechtmatige daad' pleegt, of daar een wet voor is en of daar onderling een overeenkomst over is gesloten. De vier soorten van aansprakelijkheid die bij buitenschoolse opvang aan de orde komen, zijn: eigen onrechtmatig handelen, risicoaansprakelijkheid, wettelijke bepalingen en overeenkomsten.

EIGEN ONRECHTMATIG HANDELEN

Bij dit type van aansprakelijkheid - het normaaltype - zijn volgens artikel 6:162 BW (Burgerlijk Wetboek) de volgende vier vereiste elementen te onderscheiden:

- > de daad moet onrechtmatig zijn (nader uitgewerkt in artikel 6:162 lid 2 BW);
- > de daad moet aan de dader kunnen worden toegerekend (nader uitgewerkt in artikel 6:162 lid 3 BW);
- > er moet sprake zijn van schade (nader uitgewerkt in artikel 6:95 e.v. BW) en
- > tussen de daad en de schade moet oorzakelijk verband bestaan.

Hierbij wordt ook gekeken of een zorgvuldigheidsnorm is geschonden. Bij buitenschoolse opvang zal in dit geval de vraag gesteld worden of een partij voldoende zorg in acht heeft genomen. De mate en wijze van toezicht is bij kinderen dan vooral van belang. Aangezien dit een morele aangelegenheid is, zijn er in de rechtspraak zeven algemene gezichtspunten geformuleerd:

- 1 de mate van waarschijnlijkheid waarmee de niet in acht-neming van de vereiste oplettendheid en voorzichtigheid kan worden verwacht;
- 2 de grootte van de kans dat daaruit ongevallen ontstaan;
- 3 de ernst die de gevolgen daarvan kunnen hebben;
- 4 de mate van bezwaarlijkheid van de te nemen veiligheidsmaatregelen;
- 5 de mate waarin het slachtoffer zelf door onvoorzichtigheid of door onrechtmatig gedrag invloed heeft uitgeoefend op de verwezenlijking van het gevaar;
- 6 de gebruikelijkheid van bepaalde voorzorgsmaatregelen en het belang dat met de gevaarstelling was gediend;
- 7 de toereikendheid van de getroffen voorzorgsmaatregelen, de kennis van de dader en de hoedanigheid van de potentiële slachtoffers.

In de jurisprudentie geldt daarnaast als standpunt dat, bij de organisatie van een sportevenement, alle omstandigheden een rol moeten spelen in het bepalen van de zorg.

4

Bij deze omstandigheden speelt de voorzienbaarheid of mate van waarschijnlijkheid dat er schade ontstaat een belangrijke rol.

RISICOAANSPRAKELIJKHEID

Naast onrechtmatigheden door eigen gedrag kent de wet aansprakelijkheid voor schade die door andere personen is toegebracht. Hier vallen ook de personen onder waarover men geacht wordt toezicht uit te oefenen. Deze vorm van aansprakelijkheid wordt risicoaansprakelijkheid genoemd. In de situatie van buitenschoolse opvang zijn verschillende partijen te onderscheiden:

- › Kinderen: kinderen jonger dan 14 jaar zijn niet zelf aansprakelijk. De aansprakelijkheid ligt bij degene die het ouderlijk gezag of de voogdij over het kind heeft.
- › Werknemers en niet-ondergeschikten: werkgevers zijn aansprakelijk voor schade die ontstaan is door toedoen van hun werknemers en niet-ondergeschikten (personen die niet op basis van een arbeidsovereenkomst werken, maar bijv. op basis van een opdrachtovereenkomst).

Er moet uiteraard wel een verband zijn tussen de fout van de werknemer en de dienstbetrekking. Vrijwilligers vallen ook binnen deze groep.

- › Dieren: de bezitter van een dier is aansprakelijk voor de door het dier zelf aan anderen toegebrachte schade. In de regel valt dan te denken aan bijt- of krabgedrag van loslopende of gekooide dieren die betrokken worden bij de invulling van de BSO.
- › Gebrekkige zaken: de eigenaar is aansprakelijk voor de schade die veroorzaakt is door een (roerende) zaak. Beroep op overmacht of rechtvaardigingsgrond is hierbij mogelijk.
- › Gebrekkige opstallen: de eigenaar is aansprakelijk voor de schade die veroorzaakt is door een opstal (gebouw of werk) als deze niet voldoet aan de eisen die men daaraan in de gegeven omstandigheden mag stellen, de staat van het onderhoud kan hierin een rol spelen.
- › Productenaansprakelijkheid: de producent van spelen en sporttoestellen is aansprakelijk voor de schade die veroorzaakt is door aantoonbare tekortkomingen aan het product.

- › Overige risicoaansprakelijkheden: bij zaken of dieren, gebruikt in de uitoefening van een bedrijf, rust de aansprakelijkheid niet op de eigenaar of bezitter, maar op diegene die het bedrijf (mede)uitoefent. Hiervan kan sprake zijn bij bedrijfsmatig uitgeoefende buitenschoolse opvang. Bij risicoaansprakelijkheid in bedrijf voor opstellen moet functioneel verband met het uitgeoefende bedrijf bestaan. Dit zal zich bij de BSO niet snel voordoen.

WETTELIJKE BEPALINGEN

Bij buitenschoolse opvang spelen wettelijk voorgeschreven veiligheids- en toezichtnormen ook een rol. Zo zijn naast de Wet Kinderopvang 2005, ook het Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen, Wet Hygiëne en Veiligheid Badinrichtingen en Zwemgelegenheden en het Besluit of de Wet Personenvervoer 2000 van toepassing.

Wet Kinderopvang 2005

Vanuit de Wet Kinderopvang 2005 geldt voor een gemeente een aantal verplichtingen. Hierbij valt te denken aan (toe-

zichts)verplichtingen van de gemeente op de BSO om de algemene kwaliteit van de buitenschoolse opvang te waarborgen. Van de gemeente wordt verwacht dat zij erop toeziet dat de BSO een beleid voert dat ervoor zorgt dat de veiligheid en gezondheid van de kinderen op de BSO zo veel mogelijk is gewaarborgd. De gemeente dient er daarnaast op toe te zien dat de BSO in een risico-inventarisatie schriftelijk vastlegt welke risico's de opvang van kinderen met zich meebrengt.

Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen

Volgens dit Warenwetbesluit moeten attractie- en speeltoestellen veilig zijn en moeten nieuwe toestellen voorzien zijn van een certificaat van typekeuring. Deze toestellen moeten door een door de overheid aangewezen keuringsinstelling gecertificeerd worden.

Het Warenwetbesluit betreft speeltoestellen die bestemd zijn voor openbare gelegenheden, sporttrampolines en skateboardbanen, speelinrichtingen voor kinderen met een handicap en kunstwerken die een duidelijke speel functie hebben.

Wet Hygiëne en Veiligheid Badinrichtingen en Zwemgelegenheden (WHVBZ)

Op het moment dat de sportieve activiteiten van de buitenschoolse opvang in een zwembad plaatsvinden, kunnen de WHVBZ en het bijbehorende Besluit Hygiëne en Veiligheid Badinrichtingen en Zwemgelegenheden een rol spelen. Hierin wordt onder andere gesteld dat er in voldoende mate toezicht moet zijn.

Juridisch verantwoordelijk is de houder van de zwemgelegenheden, met houder wordt degene bedoeld voor wiens

risico en rekening de zwemgelegenheid wordt gedreven. Dat kan dus een gemeente of vereniging zijn, maar ook een particuliere organisatie.

Wet Personenvervoer 2000

Het vervoer van het schoolplein naar de BSO kan door de ouders of BSO zelf gedaan worden, maar ook door een ingeschakelde derde. In dit laatste geval spelen de afdeling 4 van boek 8 BW (overeenkomst van personenvervoer) en de Wet Personenvervoer 2000 een rol. Hierin worden onder andere eisen geteld aan de inrichting van het vervoersmiddel en aan de vakbekwaamheid van de bestuurder of contractant.

De Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen stelt de wettelijke aansprakelijkheidsverzekering verplicht aan de eigenaar of houder van een motorvoertuig. Daarnaast dekt de ongeval- of schade inzittendenverzekering de schade welke inzittenden lijden. Dergelijke verzekeringen zijn onontbeerlijk in het groepsvervoer.

OVEREENKOMSTEN

Naast eigen onrechtmatig handelen, de risicoaansprakelijkheid en de wettelijke bepalingen, leggen ook contractuele overeenkomsten de aansprakelijkheid vast. De aansprakelijkheid kan hiermee worden uitgebreid of juist worden beperkt.

De buitenschoolse opvang wordt op grond van de Wet Kinderopvang 2005 al op basis van een schriftelijke overeenkomst tussen ouder en BSO vastgelegd. De BSO zal daarnaast nog Algemene Voorwaarden hebben opgesteld, deze moeten wel redelijk en rechtmatig zijn, anders worden ze als niet geldend benoemd.

Belangrijk bij overeenkomsten is vanaf welk moment welke partij de zorgplicht overneemt, de aansprakelijkheid komt daarmee namelijk dan ook bij die partij te liggen. Juist bij een 'wissel van de wacht' is de kans op onregelmatige of gevaarlijke situaties groter. Het is dus van belang dat deze overgangsmomenten worden benoemd en contractueel vastgelegd worden.

Als de buitenschoolse opvang plaatsvindt in een sportaccommodatie die door de BSO is gehuurd, is de gemeente niet aansprakelijk voor de activiteiten in de accommodatie. Dit kan anders zijn als de gemeente in deze huurovereenkomst een toezichthoudende taak heeft. Daarnaast geldt dat de gemeente gedeelde aansprakelijkheid kan hebben, als de gemeente als verhuurder op de hoogte is van gebreken aan een accommodatie die gevaar opleveren. Dat geldt ook als de gemeente weet dat de verhuurde accommodatie niet geschikt is voor het in de huurovereenkomst genoemde doel. Deze moet dus in de huurovereenkomst schriftelijk vermeld worden.

Daarnaast is het aan te bevelen dat bepalingen over de niet-naleving van gebruikersvoorschriften of toezichtvoorschriften in de overeenkomst worden opgenomen. De verantwoordelijkheid daarvoor dient duidelijk bij de huurder gelegd te worden.

Wie is wanneer aansprakelijk?

Door toepassing van de hiervoor beschreven soorten van aansprakelijkheid op de betrokken partijen, kunnen de verantwoordelijkheden en aansprakelijkheden bij buitenschoolse opvang in kaart worden gebracht.

LEERLINGEN

Leerlingen kunnen slechts heel beperkt verantwoordelijkheden dragen in het streven naar een veilige overgang van basisschool naar de BSO. Bovendien kunnen leerlingen jonger dan 14 jaar volgens het Burgerlijk Wetboek niet aansprakelijk worden gehouden voor hun eigen gedrag. Deze aansprakelijkheid ligt bij de ouders/voogd.

OUDERS/VOOGD

Volgens het Burgerlijk Wetboek ligt de verantwoordelijkheid voor de opvang van hun kind(eren) in principe bij de ouder(s) of voogd of voogdiinstantie die bekleed is met het ouderlijk gezag. Bovendien is de ouder of voogd aansprakelijk voor de schadelijke gevolgen voor derden van onveilig gedrag van de onder hun ouderlijk gezag of voogdij vallende leerlingen.

SCHOOL

In de Wet op het Primair Onderwijs en de Wet Kinderopvang 2005 is bepaald dat de school mede zorg draagt voor de organisatie van buitenschoolse opvang. Afhankelijk van de wensen van de ouder(s) doet de school een voorstel voor een arrangement van buitenschoolse opvang. De school maakt hiervoor afspraken met de kinderopvangorganisatie die buitenschoolse opvang aanbiedt, zodat ouders daar gebruik van kunnen maken.

De verantwoordelijkheid van de school voor de veiligheid van de leerlingen stopt normaal gesproken na het einde van de vastgestelde schooltijden, als de leerlingen het schoolterrein hebben verlaten en niet meer onder toezicht van de leerkracht staan. Dit dient bij uitbesteding van de buitenschoolse opvang duidelijk vastgelegd te worden tussen school en opvangorganisatie. Te denken valt aan afspraken over opvang in vakanties, vervoer, ziekte van leerlingen (en afmelding) en schooltijden.

BSO

De feitelijke buitenschoolse opvang wordt georganiseerd door een kinderopvangorganisatie, dit kan plaatsvinden op de eigen locatie of ergens anders. De samenwerking tussen school en kinderopvangorganisatie dient te worden vastgelegd in een contract met uitwerkingsafspraken. Daarin worden de begin- en eindtijden van onderwijs en opvang op elkaar afgestemd. Daarnaast zullen de kinderopvangorganisatie en school afspraken maken over onder meer het vervoer, roostervrije dagen, regels en gezamenlijk gebruik van ruimte. Daarnaast dient de BSO op grond van artikel 51 Wet Kinderopvang 2005 verslag uit te brengen.

Als de BSO eigenaar is van de gebruikte sportruimte, kan de BSO daarvoor ook verantwoordelijk gehouden worden. De BSO is bovendien in eerste instantie aansprakelijk voor de kwaliteit van de gebruikte sporttoestellen. Mochten stagiairs, freelancers en vrijwilligers die in opdracht van de BSO werken een fout maken, dan ligt de aansprakelijkheid hiervoor (in de meeste gevallen) bij de BSO.

PERSONENVERVOERERS

In de regel zal de BSO in haar overeenkomsten met de ouders bepaald hebben wie het vervoer regelt. Op het moment dat de vervoerder toezicht houdt, betekent niet automatisch dat de BSO niet meer aansprakelijk is. Als het vervoer van de BSO-leerlingen wordt overgelaten aan een bedrijf tegen betaling dan geldt de Wet Personenvervoer 2000. Indien kinderen zelfstandig van of naar de BSO gaan, is het belangrijk dat ook daarover schriftelijke afspraken worden gemaakt. Wanneer de kinderen begeleid, bijvoorbeeld gezamenlijk fietsend, naar de BSO gaan, is van belang dat weer in voldoende mate de zorgvuldigheidsnormen in acht worden genomen. Deze normen moeten opgesteld worden aan de hand van eerder genoemde criteria, factoren als leeftijd en aantal begeleiders spelen hierbij een belangrijke rol.

Als de BSO zelf of door haar ingeschakelde, niet-professionele partijen het vervoer verzorgen, valt dit niet onder de noemer taxivervoer in de Wet Personenvervoer 2000.

GEMEENTE

Dat een gemeente aansprakelijk is voor eigen onrechtmatig handelen, zal alleen voorkomen als zij een specifieke zorgvuldigheidsvorm in de gang van zaken tussen schoolplein en BSO heeft geschonden. Als bijvoorbeeld onder toezicht van de gemeente van en naar het schoolplein gegaan wordt, maar dit ligt niet echt voor de hand. Vanuit de Wet Kinderopvang 2005 ligt er bij de gemeente echter wel een specifieke toezichthoudende taak, op grond daarvan kan de gemeente aansprakelijk gesteld worden.

Bij de taak van de gemeente als wegbeheerder kan risicoaansprakelijkheid voorkomen. Zo dient de gemeente ervoor te zorgen dat de wegen die van en naar de BSO leiden in veilige en goede staat zijn, en dat er waarschuwborden of verkeersmaatregelen getroffen zijn als er gevaren zijn. Daarnaast rust een risicoaansprakelijkheid op de gemeente voor overige opstellen, zoals speelinrichtingen en sporthallen als de BSO daar gebruik van maakt. Deze moeten ook geïnspecteerd worden volgens de normen uit het BVAS en de toepasselijke Warenwetregelgeving.

Aansprakelijkheid voor werknemers of ondergeschikten van de gemeente lijkt in het kader van de praktische uitwerking van de buitenschoolse opvang en de gang naar het schoolplein niet voor de hand te liggen. Als er in de gemeente zwembaden zijn die voor de buitenschoolse opvang worden gebruikt en die de gemeente exploiteert, kan bij het schenden van de toepasselijke regelgeving van de WHVBZ aansprakelijkheid ontstaan. Dit geldt ook als inrichtingen als zwembaden en sporthallen niet zelf worden geëxploiteerd maar verhuurd worden door de gemeente, terwijl de gemeente als eigenaar weet dat desbetreffend zwembad of sporthal niet geschikt is voor het beoogde doel of het haar bekend is dat daar op een andere manier gevaren aan kleven.

Op de gemeente kan ook een contractuele aansprakelijkheid rusten als zij sportaccommodaties exploiteert die door de BSO gebruikt worden. Dit kan zelfs als er algemene (gebruiks)voorwaarden van kracht zijn die aansprakelijkheid beperken of uitsluiten, maar dan dienen deze wel onredelijk bezwarend te zijn.

Aanbevelingen

Dertien aanbevelingen die de aansprakelijkheden rondom buitenschoolse opvang voor de gemeente kunnen verhelderen.

1 Alle BSO-instellingen moeten voldoen aan de basis-kwaliteit zoals vastgelegd in de Wet Kinderopvang 2005. De gemeente draagt er zorg voor dat de naleving van deze regels wordt gecontroleerd door de gemeente waar de BSO is ingeschreven in het Register Kinderopvang.

2 Hoewel de gemeente in de regel niet direct betrokken zal zijn bij de daadwerkelijke overdracht van school naar BSO is zij wel verantwoordelijk voor het leveren van kwalitatief goede kinderopvang. De gemeente draagt er zorg voor dat in dat kader de gemeente jaarlijks verslag doet volgens het model Gemeentelijk Verslag Wet Kinderopvang.

3 In het kader van veilig van en naar het schoolplein draagt de gemeente er in aanvulling op de algemene, op haar rustende toezichthoudende taken (als bepaald in hoofdstuk 3 van de Wet op de Kinderopvang 2005), zorg voor dat op grond van artikel 51 van de Wet Kinderopvang haar (GGD)ambtenaren erop toezien dat de BSO een beleid voert dat ertoe leidt dat de veiligheid en de gezondheid van de op te vangen kinderen zoveel mogelijk is gewaarborgd. Meer in het bijzonder wordt erop toegezien dat de BSO in een risico-inventarisatie schriftelijk vastlegt welke risico's de opvang van kinderen met zich meebrengt.

4 Bij openbare zwembaden is het toezicht op de naleving van de in de WHVBZ gestelde normen de zorg van de provincie en niet de gemeente. De gemeente draagt er wel zorg voor dat zij toezicht houdt op de bouwkundige staat van het zwembad via Bouw- en Woningtoezicht, net als op de afgifte van bouwvergunningen. De gemeente draagt er zorg voor dat de exploitant van een zwembad waarvan de gemeente eigenaar is, zich committeert aan de in de WHVBZ gestelde normen.

5 Bij de verhuur of terbeschikkingstelling van sporthallen aan een BSO draagt de gemeente er zorg voor dat dit uitsluitend op basis van een schriftelijke overeenkomst gebeurt. De gemeente draagt er zorg voor dat in de huur- of gebruiksovereenkomst nauwkeurig is vastgelegd dat en in hoeverre de huurder of gebruiker een toezichthoudende taak op de sportieve activiteit heeft. Bij voorkeur zorgt de gemeente dat een 'gebruiksreglement sportaccommodatie' wordt opgesteld en dat de gebruiker of huurder zich schriftelijk aan de naleving daarvan committeert. Het VSG Legal Network heeft hiervoor het protocol 'Verhuur sportaccommodaties' ontwikkeld.

6 De gemeente draagt er zorg voor dat, indien exploitatie van een sporthal of zwembad geschiedt op basis van een exploitatievergunning, deze voorziet in de verplichting om een toezichtsplan conform de wettelijke bepalingen op te stellen.

7 De gemeente verifieert tevoren waarvoor een te verhuren sportaccommodatie zal worden gebruikt en verhuurt geen accommodaties die niet geschikt zijn voor het beoogde doel. Het doel wordt schriftelijk overeengekomen tussen gebruiker en de gemeente.

8 De gemeente draagt er zorg voor dat zij de openbare ruimtes, voor zover daarin speelobjecten zijn geplaatst, regelmatig inspecteert, de wettelijk vereiste logboeken nauwkeurig bijhoudt en uiteraard waar nodig reparaties verricht.

9 De gemeente draagt er zorg voor dat haar gemeentelijke inspecteurs van de openbare ruimte regelmatig openbare speeltoestellen of kunstwerken binnen de gemeente onderzoeken op bijzondere gebreken die een gevaar op kunnen leveren en draagt zorg voor een afdoende intern meldingsstelsel voor geconstateerde gebreken.

10 De gemeente draagt er zorg voor dat, indien zij gebruik maakt van Algemene Voorwaarden bij de exploitatie van door haar in stand gehouden inrichtingen, waaronder speelinrichtingen, sporthallen en zwembaden, een daarin opgenomen uitsluiting of beperking van aansprakelijkheid regelmatig juridisch wordt getoetst aan de op dat moment geldende stand van de rechtspraak, om vast te kunnen stellen of deze gelding heeft tegenover consumenten dan wel onredelijk bezwarend is of zou kunnen zijn.

11 De gemeente inventariseert jaarlijks, al dan niet met inschakeling van een assurantieadviseur, in hoeverre zij toereikend verzekerd is wat haar wettelijke en contractuele aansprakelijkheden betreft en of zij voldoet aan de toepasselijke voorwaarden. De gemeente dient daarnaast incidenteel na te gaan of zij bereid is een collectieve verzekering af te sluiten voor binnen haar gebied werkzame vrijwilligers (bijvoorbeeld volgens het type VNG vrijwilligersverzekering).

12 De gemeente draagt er zorg voor dat haar ambtenaren, voor zover die betrokken zijn bij de buitenschoolse opvang, zich op de hoogte stellen van de wettelijke en contactuele aansprakelijkheden van alle bij de buitenschoolse opvang betrokken partijen.

13 De gemeente draagt er zorg voor met inachtneming van het voorgaande dat zij in de feitelijke uitoefening van haar taken en bevoegdheden geen verantwoordelijkheden op zich neemt, die volgens de wet of overeenkomst bij anderen dan de gemeente rusten.

Het volledige protocol 'Veilig van het schoolplein' is terug te vinden op www.sportengemeenten.nl, evenals de adressen van de kantoren van het VSG Legal Network

Vereniging
Sport en Gemeenten

Pastoor Bruggemanlaan 33

6861 GR Oosterbeek

Postbus 103

6860 AC Oosterbeek

Telefoon: 026 339 64 10

Fax: 026 339 64 12

info@sportengemeenten.nl

www.sportengemeenten.nl